

Palvelutalous ja työn tulevaisuus

Ennakointikamari, Laurea 1.12.2016

Matti Paavonen, pääekonomisti

Logistiikka

Posti, VR, Finnair, Tallink Silja, Finavia, Niemi Palvelut, Eckerö Line, Schenker, DHL, Pohjolan Turistiauto, Royal Line, Swissport, Bring Express

Tekniset palvelut

Empower, Eltel Networks, Relacom, Voimatel, Caverion, Maintpartner, Are, Aro Systems, Ratatek, Wirenet, Vertek, Raskone, Uuttera

Yritys- ja asiantuntijapalvelut

Rantalainen, Inspecta, Idean Enterprises, TNS Gallup, Hasan & partners, Ifolor, VTT, Salomaa, Silta, Certia, Aalto EE, Energia, Nab Labs

**jäsenet ovat
palveluyrityksiä.**

Hallinto- ja tukipalvelut

Securitas, ISS Security, Eilakaisla, Aurinkomatkat, Intrum Justitia, Eniro, Barona, VMP, Kataja Event, CWT, SMT, Turvatiimi, Beki, Enia, Lindorff

Viihde- ja virkistys

RAY, Kansallisooppera, Veikkaus, SATS Elixia, Teosto, Musiikkitalo, Jääkiekkoliitto, Vermo, Anifin, Heureka, EMMA, Fintoto, Cetus

Informaatio- ja viestintä

TeliaSonera, Yleisradio, MTV, Elisa, DNA, Fonecta, Finnkino, OpusCapita, Helsinki-filmi, Anvia Telecom, Cinia, Vertex Systems, Nestix, Nebula

Jäsenet muilla toimialoilla:

maatalouspalvelut, metsäkeskukset, kopio- ja tulostusala, rengasliikkeet, kiinteistöala, valtion laitokset, autokoulut, tanssiopistot, järjestöt, hiusala, ym.

Ennakointityö on hyvä aloittaa väestöennusteista: Mitä väestötrendit kertovat tulevaisuudesta?

Kaupungistuminen jatkuu
Suomessa ja maailmalla.
10 vuoden kuluttua

Suomessa on
200 000

kaupunkilaista
enemmän kuin nyt.

Maailmassa on
750 milj.

kaupunkilaista
enemmän kuin nyt.

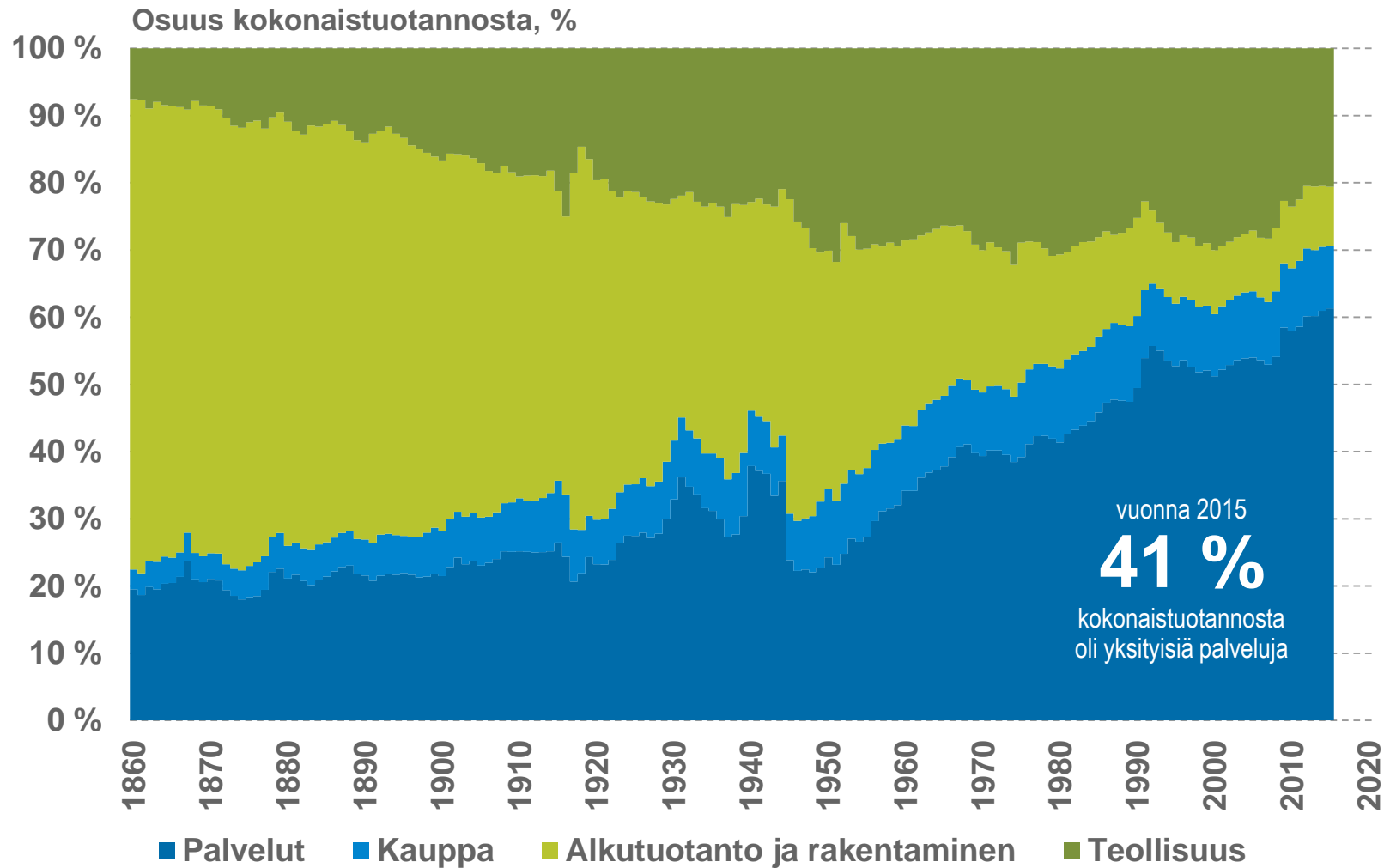
Eläkeikäisten määrä Suomessa
lisääntyy seuraavan 10 vuoden
aikana

250 000 henkilöllä

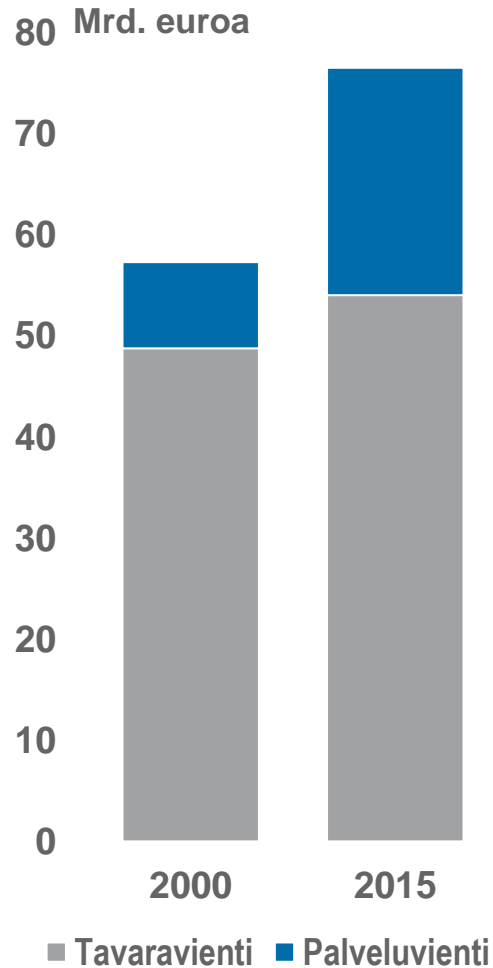
eli enemmän kuin
Tampereella on
asukkaita

Suomi kehittyi palvelutaloudeksi – kuten muutkin kehittyneet maat

Palveluvienti on tärkeä ”strateginen taistelu”

2000-luvulla Suomen viennin kasvusta

73 %

on ollut palveluvientiä!

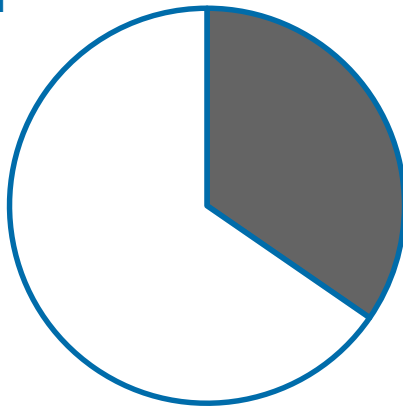
Tulevaisuudessa Suomen pitää keskittyä yhä enemmän korkean arvonlisän palveluvientiin.

Palvelujen viennissä on korkein arvonlisä

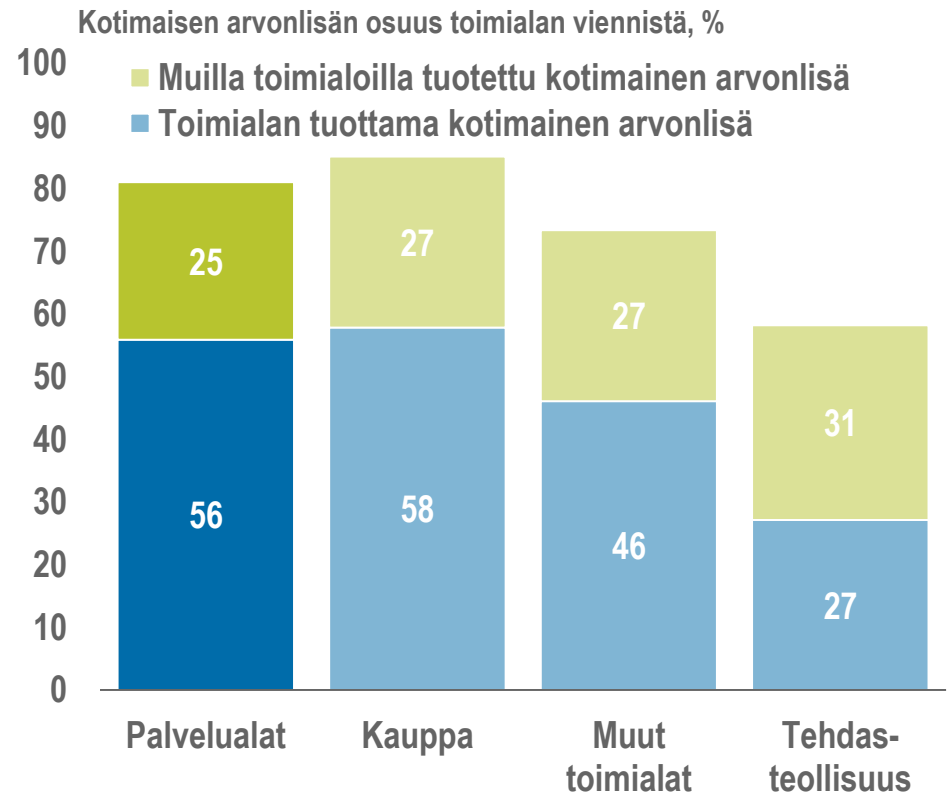
Suuri osa Suomen viennin bruttoarvosta on ulkomaisia tuotanto-panoksia, kuten raaka-aineita. Kotimaista arvonlisää viennistä on 65 %.
Viennin kotimaisen arvonlisän kasvattaminen on bruttoarvoa tärkeämpää.

Suomen viennin kotimaisesta arvonlisästä **42 %** on tuotettu palvelualoilla

Suomen bruttovienin arvosta **35 %** on tuotettu ulkomailla

81 % palvelualojen viennistä on kotimaista arvonlisää ja valtaosa siitä on tuotettu palvelualoilla.

Digitalisaatio mullistaa talouden rakenteita

- Digitalisaatio ei ole vain dataa tai koodia vaan laaja-alainen uusi yleiskäyttöinen teknologia (GTP)
- Suurimmat mullistukset syntyvät kun kokonainen prosessi uudistetaan: Miten tekeminen olisi järjestetty jos nykyinen teknologia olisi ollut koko ajan käytössä?
 - Prosessien tai prosessin osien digitalisoiminen: tehokkuus ja kustannukset
 - Olemassa olevan tuotteen tai sen osien digitalisoiminen
 - Analogisen tuotteen korvaaminen digitaalisella
 - Täysin uusi digitaalinen tuote, joka luo uutta kysyntää
- Digitaalinen tuote voidaan levittää välittömästi kaikkialle maailmassa.
- Palvelualoilla ei aikaisemmin ole ollut kunnollista teknologiaa tuottavuuden kasvattamiseksi.
- Parhaimmillaan palvelutuotteen yksikkötyökustannukset lähenevät nolaa ja kotimainen arvonlisä sataa prosenttia.

Digitaalisten palvelujen vaikutukset finanssialalla

1980-I

Pankkipalveluita varten mentävä pankkiin

1990-I

Nosto- ja maksuautomaatit yleistyivät

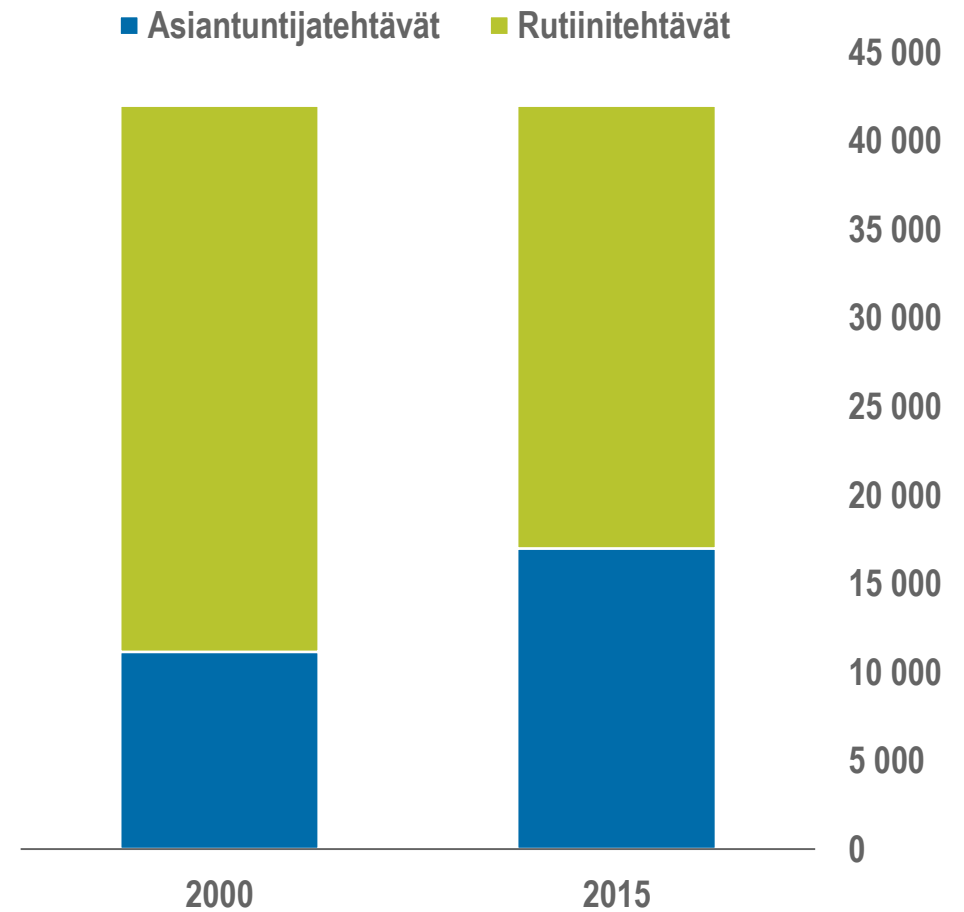
2000-I

Verkkopankit yleistyivät

2010-I

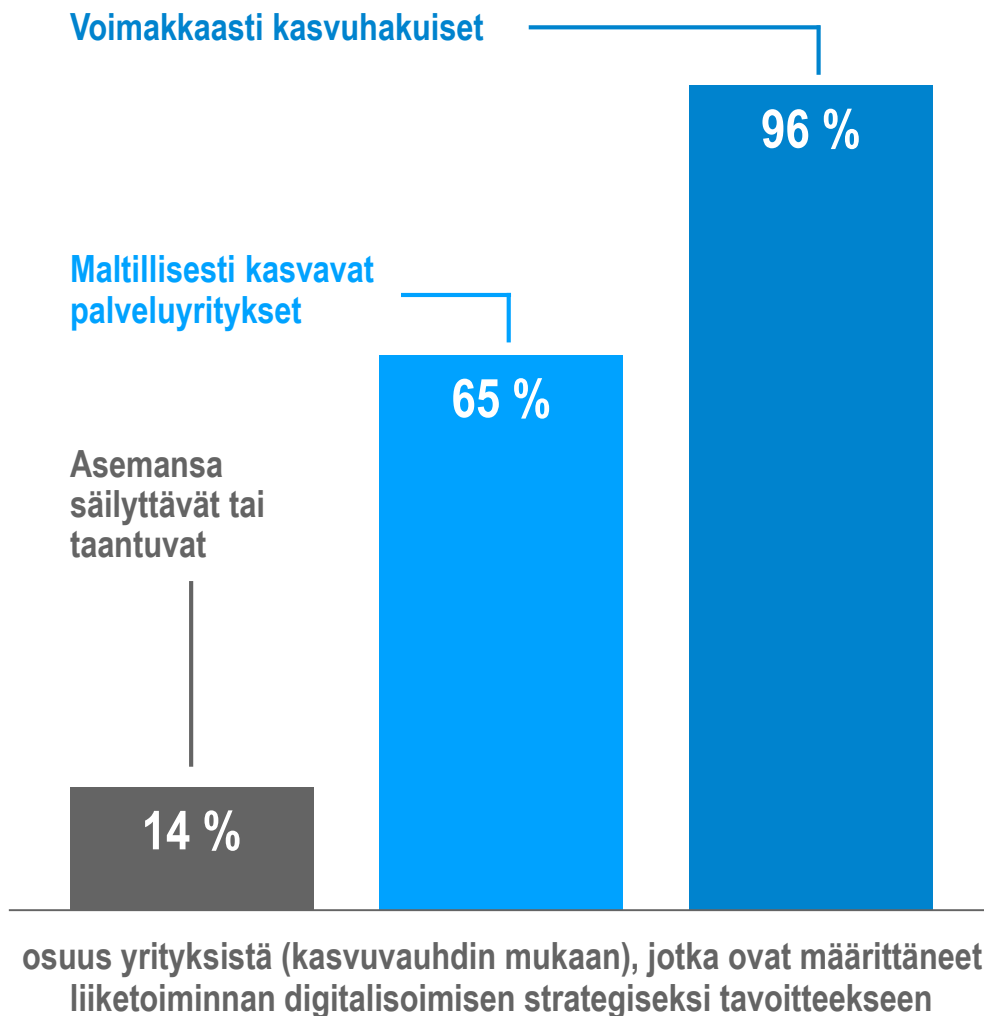
Mobiilipankkipalvelut ja uudet maksutavat yleistyivät

Finanssialan henkilöstörakenteen kehitys

Lähde: Tilastokeskus / Kansantalouden tilinpito, FK / Palkkatilastot

Palveluyrityksistä 42 % on määrittänyt liiketoiminnan digitalisoimisen strategiseksi tavoitteekseen.

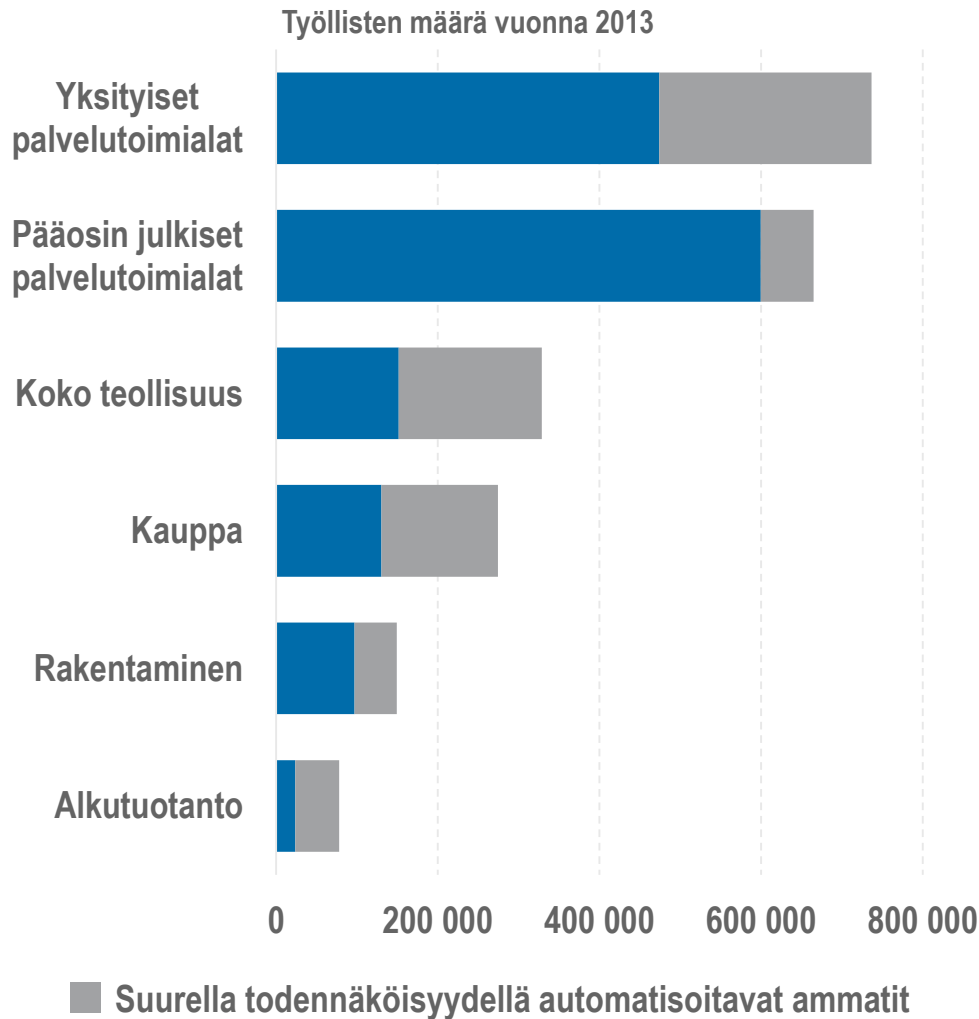

70 % kasvavista palveluyrityksistä on määrittänyt liiketoimintansa digitalisoimisen strategiseksi tavoitteekseen.

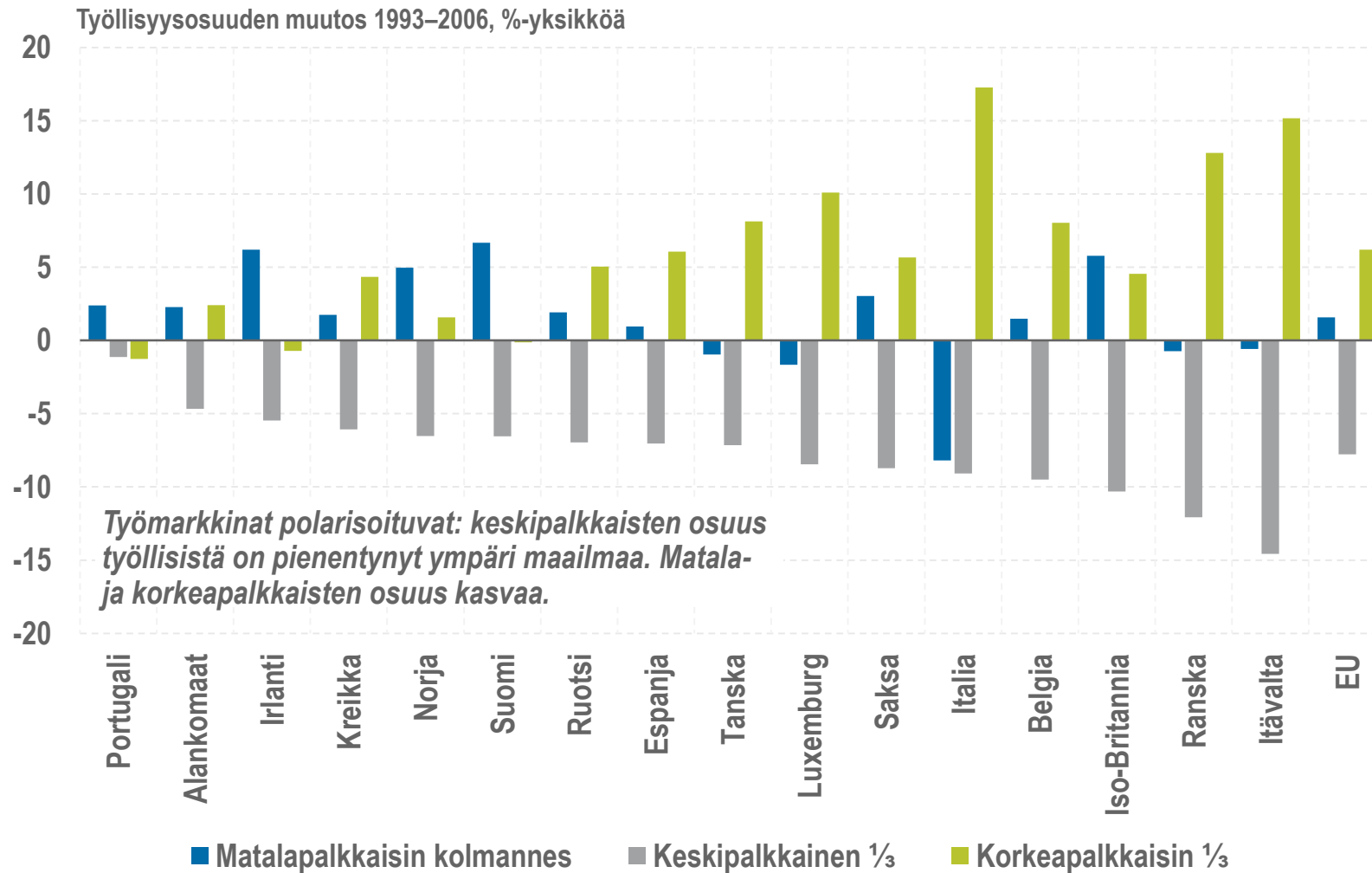
58 % palveluyrityksistä ei ole määrittänyt liiketoimintansa digitalisoimista strategiseksi tavoitteekseen.

30 % Palveluyrityksistä on diginukkuja eli sitä mieltä, ettei digitalisaatiokehityksellä ole heidän kannalta merkitystä.

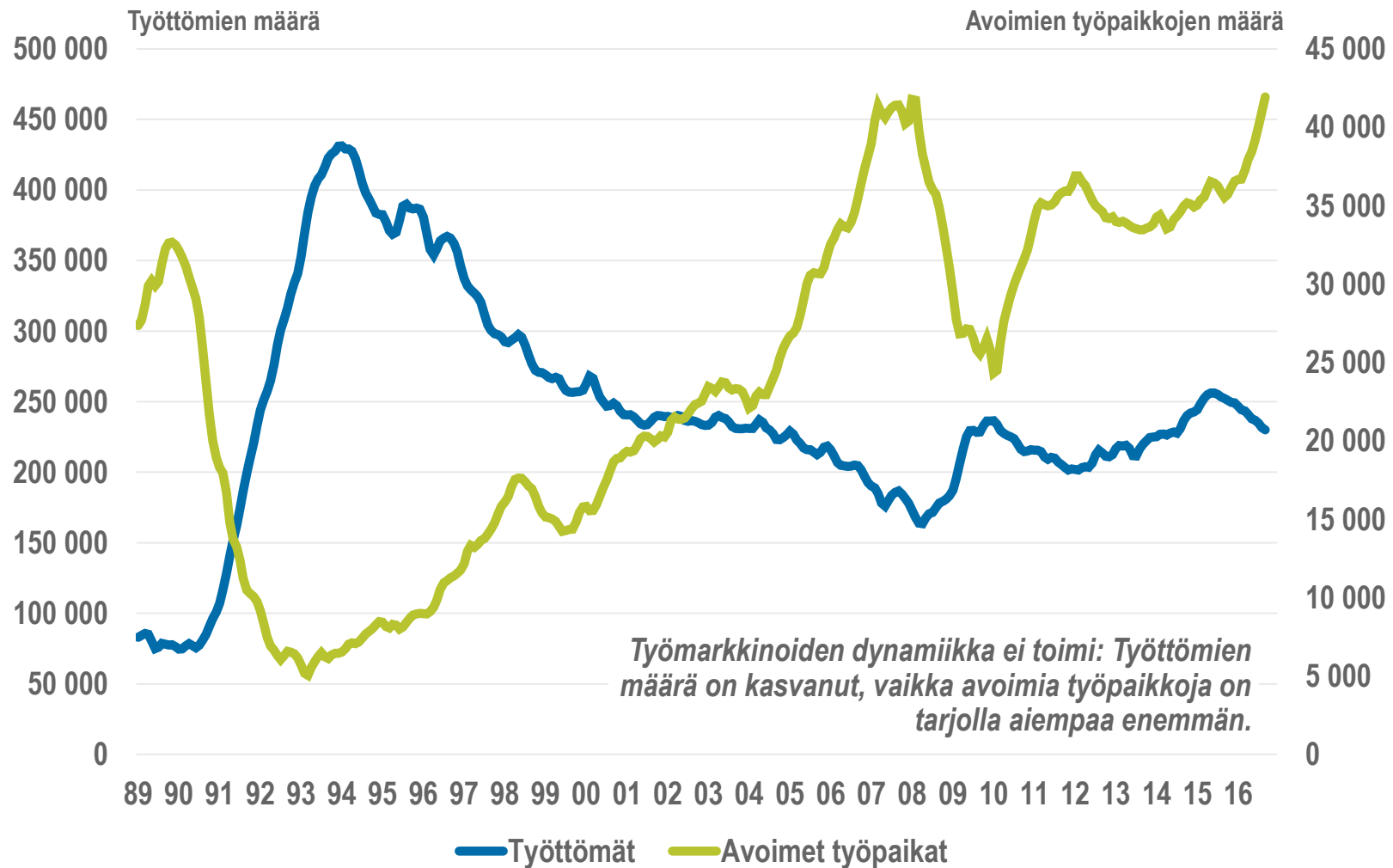
Automatisoitavissa oleva työ automatisoidaan

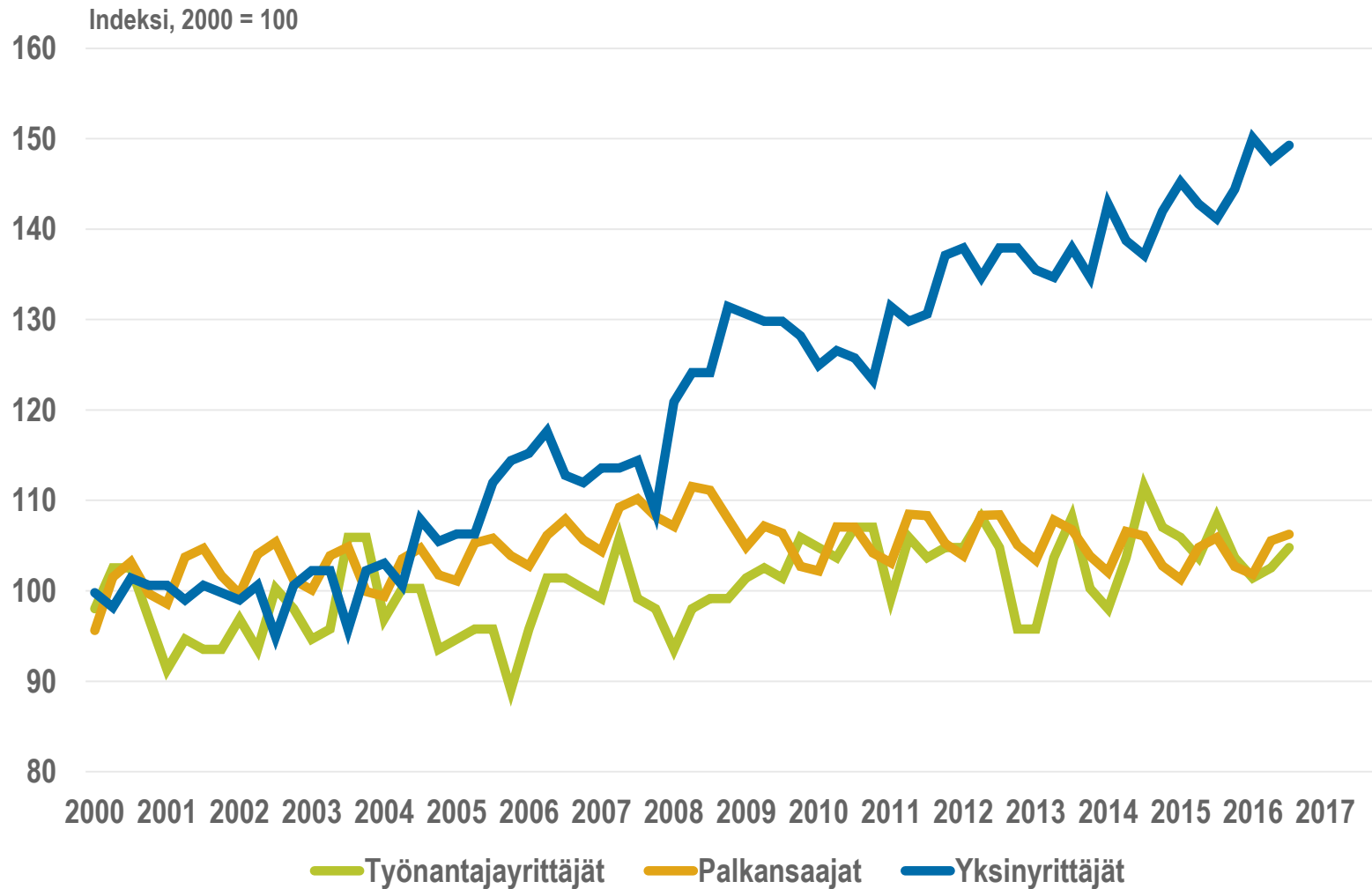
Digitalisaatio voimistaa polarisaatiota

Kuinka moni odottaa löytävänsä työtä tehtävissä, joita ei enää ole?

Yrittäjien määrä kasvaa – lisääntyykö yrittäjähenkisyys?

Mitä työtä tehdään tulevaisuudessa?

- Työvoiman kysyntä ei ole vakio
- Ihminen on mestari työssä joka on vaikeaa koodata
 - Empatiaa vaativat tehtävät
 - Abstraktia ajattelua vaativat tehtävät
 - Luovaa ajattelua vaativat tehtävät
 - Inhimillistä myötävaikuttamista vaativat tehtävät
- Ihmisen ja koneen yhteistyö on yhä paras yhdistelmä

Osaamistarpeet ja työn tekeminen muuttuu

- Talous palveluvaltaistuu
- Digitalisaatio mullistaa liiketoimintaa ja tehtäviä sekä avaa kilpailua
 - Osaamistarpeet muuttuvat

- Elinkeinoelämän rakennemuutos ja digitalisaatio mullistavat työn tekemistä
 - Tehtäviä katoaa ja uusia syntyy
 - Työn tekemisen muodot muuttuvat
 - Työelämä polarisoituu

Väite:

- Miljardi euroa palveluyritysten vientiä tuottaa Suomeen keskimäärin enemmän kotimaista arvonlisää kuin **kaksi** miljardia metalli- ja öljyjalosteiden vientiä

- Kyllä vai ei?

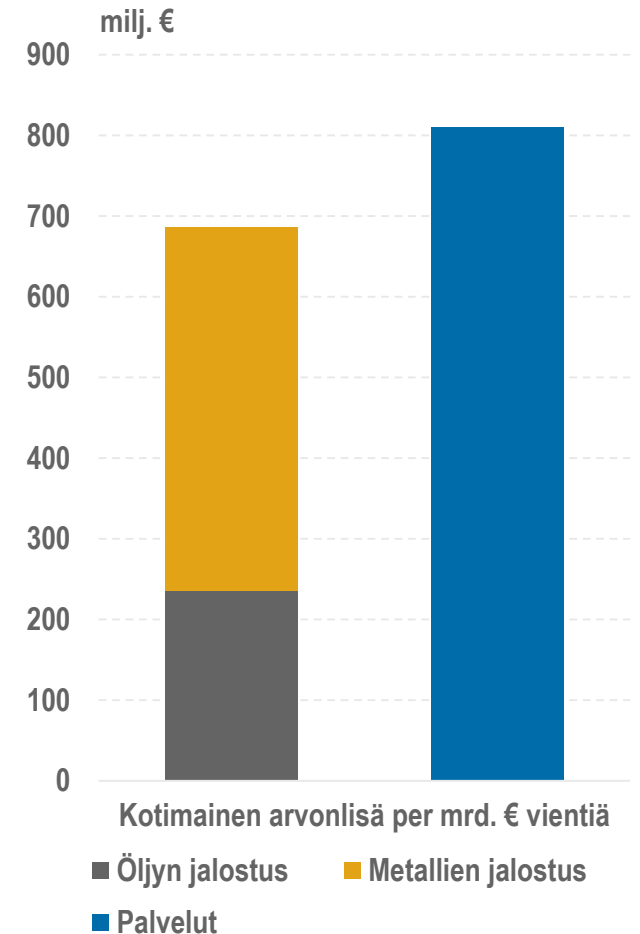
*) 500 milj. euroa metallijalosteiden plus 500 milj. euroa öljyjalosteiden vientiä

Vastaus: KYLLÄ

Miljardi euroa palveluyritysten vientiä tuottaa Suomeen keskimäärin enemmän kotimaista arvonlisää kuin kaksi miljardia metalli- ja öljyjalosteiden vientiä

- Palvelualojen viennistä on kotimaista arvonlisää keskimäärin 81 %
 - Mrd. € vientiä = 810 milj. € kotimaista arvonlisää
- Metallien jalostuksen viennistä on kotimaista arvonlisää keskimäärin 45 %
 - Mrd. € vientiä = 450 milj. € kotimaista arvonlisää
- Öljyn jalostuksen viennistä on kotimaista arvonlisää keskimäärin 24 %
 - Mrd. € vientiä = 236 milj. € kotimaista arvonlisää

*) Huom! Kaikki liiketoiminta ja kaikki vienti luo kasvua

Palta –
**UUDEN TYÖN
EDELÄKÄVIJÄ**